

PHƯƠNG ÁN

Ứng phó thiên tai theo các cấp độ rủi ro thiên tai huyện Tuần Giáo

(Ban hành kèm theo QĐ số: /QĐ-UBND ngày...../02/2021 của UBND huyện Tuần Giáo)

I. GIỚI THIỆU CHUNG

1.1. Điều kiện tự nhiên và dân sinh

Tuần Giáo là huyện cửa ngõ nằm ở phía Đông - Nam của tỉnh Điện Biên. Phía Bắc giáp huyện Tủa Chùa, phía Tây giáp huyện Mường Chà, phía Nam giáp huyện Mường Ảng, phía Đông giáp tỉnh Sơn La. Huyện có diện tích đất tự nhiên là 113.542,27 ha, dân số 89.625 người, toàn huyện có 18 xã, 1 thị trấn, với 177 khối, bản, trong đó có 18 xã đặc biệt khó khăn.

Chịu ảnh hưởng của khí hậu vùng núi phía Tây Bắc, nhiệt đới núi cao với 2 mùa rõ rệt. Mùa mưa từ tháng 5 đến tháng 10 và mùa khô từ tháng 11 đến tháng 4 năm sau. Lượng mưa trung bình năm phổ biến từ 1500-1700 mm, lượng mưa phân bố không đều trong năm. Lượng mưa lớn tập trung vào mùa mưa, bắt đầu từ tháng 5 đến tháng 10, chiếm 85% lượng mưa cả năm. Trên địa bàn huyện có 4 con suối (Suối Mường Báng, Nậm Mùn, bản Chăn, Nậm Mu) thuộc lưu vực sông Đà chảy qua và các suối Nậm Quài, Nậm Sát, Nậm Kô, Nậm Lạn thuộc lưu vực sông Mã. Tại khu vực trung tâm thị trấn Tuần Giáo dòng suối Nậm Quài chảy qua gồm có 3 nhánh (Nậm Hon, Nậm Ca, Nậm Lú) là phụ lưu của thượng nguồn sông Mã chảy qua trung tâm.

1.2. Đặc điểm và tình hình thiên tai trên địa bàn

Huyện Tuần Giáo có địa hình phức tạp chịu ảnh hưởng của khí hậu nhiệt đới nóng, ẩm, gió mùa; có nhiều khác biệt về tiểu vùng khí hậu từ đó thường xuyên chịu ảnh hưởng của nhiều loại hình thiên tai như: Giông, lốc, mưa đá, sét, mưa lớn, lũ, lũ quét, ngập lụt, sạt lở đất do mưa lũ hoặc dòng chảy, nắng nóng, hạn hán, rét đậm, rét hại, sương muối gây nhiều thiệt hại về tài sản của Nhà nước, tài sản và tính mạng của người dân.

1.3. Đánh giá rủi ro thiên tai theo cấp độ rủi ro thiên tai

Theo thống kê hàng năm đã được ghi nhận, phân tích chuỗi số liệu quan trắc về tình hình thiên tai trên địa bàn tỉnh thời gian qua thường xảy ra các loại hình thiên tai tương ứng với các cấp độ rủi ro thiên tai sau:

- Lốc, sét và mưa đá: cấp độ rủi ro là cấp 2;
- Mưa lớn: cấp độ rủi ro là cấp 1;
- Nắng nóng: cấp độ rủi ro là cấp 1;
- Hạn hán: cấp độ rủi ro là cấp độ 1;

- Rét hại, sương muối: cấp độ rủi ro là cấp độ 1;
- Lũ, ngập lụt: cấp độ rủi ro là cấp độ 1;
- Lũ quét: cấp độ rủi ro thiên tai là cấp độ 1;
- Sạt lở đất, sụt lún đất do mưa lũ hoặc dòng chảy: cấp độ rủi ro là cấp độ 1;
- Động đất: cấp độ rủi ro là cấp độ 2.

(Đánh giá cấp độ rủi ro thiên tai được quy định tại Quyết định số 44/2014/QĐ-TTg ngày 15 tháng 8 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ).

II. CƠ SỞ PHÁP LÝ, MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU CỦA PHƯƠNG ÁN

2.1. Cơ sở pháp lý

- Luật Phòng, chống thiên tai số 33/2013/QH13 ngày 19/6/2013;
- Nghị định số 160/2018/NĐ-CP ngày 29/11/2018 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai;
- Quyết định số 44/2014/QĐ-TTg ngày 15/8/2014 của Thủ tướng Chính phủ quy định chi tiết về cấp độ rủi ro thiên tai;
- Quyết định số 03/2020/QĐ-TTg ngày 13/01/2020 của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo, cảnh báo và truyền tin thiên tai;
- Chỉ thị số 03/CT-TTg ngày 03/2/2016 của Thủ tướng Chính phủ về công tác phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn giai đoạn 2016-2020;
- Văn bản số 47/TWPCTT ngày 19/5/2015 của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống thiên tai về việc định hướng xây dựng phương án ứng phó với thiên tai theo cấp độ rủi ro thiên tai;
- Sổ tay Hướng dẫn xây dựng phương án ứng phó tương ứng với các cấp độ rủi ro thiên tai, ban hành kèm theo Quyết định số 02/QĐ-TWPCTT ngày 18/2/2020 của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng chống thiên tai.

2.2. Mục đích

Hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại do thiên tai gây ra, đặc biệt là người, tài sản và các công trình trọng yếu. Kịp thời di dời, sơ tán dân ở khu vực xung yếu, có nguy cơ cao đến nơi ở an toàn, ổn định, chắc chắn, nhất là đối với các đối tượng dễ bị tổn thương: người cao tuổi, người khuyết tật, trẻ em và phụ nữ đang mang thai hoặc đang nuôi con dưới 12 tháng tuổi, người bị bệnh hiểm nghèo và người nghèo.

2.3. Yêu cầu

- Huy động cả hệ thống Chính trị vào cuộc, huy động toàn dân, toàn xã hội tham gia công tác phòng chống, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai.
- Huy động mọi nguồn lực để phòng chống, ứng phó khắc phục hậu quả thiên tai. Vận động mọi tổ chức, cá nhân, Doanh nghiệp, hộ gia đình chủ động phòng chống, ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai, không trông chờ vào sự hỗ trợ của Nhà nước.

- Tất cả các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn quán triệt và thực hiện nghiêm túc phương châm “4 tại chỗ” và nguyên tắc “phòng ngừa chủ động, ứng phó kịp thời, khắc phục khẩn trương, hiệu quả”.

- Người dân theo dõi chặt chẽ diễn biến của thiên tai, nghiêm chỉnh chấp hành các mệnh lệnh, hướng dẫn, cảnh báo của chính quyền các cấp; các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn. Chủ động nâng cao nhận thức của cộng đồng trong công tác quản lý rủi ro thiên tai, nhất là ứng phó kịp thời với những hình thái thiên tai có cấp độ mạnh và siêu mạnh, bất thường, cực đoan.

III. NỘI DUNG PHƯƠNG ÁN

3.1. Mục tiêu

a) Mục tiêu chung

Huy động mọi nguồn lực để chủ động ứng phó có hiệu quả trước mọi tình huống thiên tai có thể xảy ra trên địa bàn huyện, từ đó hạn chế đến mức thấp nhất thiệt hại về người, tài sản, phá hoại tài nguyên thiên nhiên, môi trường, di sản văn hóa, cơ sở hạ tầng và các công trình trọng yếu do thiên tai gây ra; góp phần quan trọng phát triển bền vững kinh tế - xã hội của huyện năm 2021 và các năm tiếp theo.

Các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn trên địa bàn Huyện trên cơ sở phương án tổng thể của huyện, chủ động xây dựng phương án, kế hoạch của cơ quan, đơn vị, địa phương minh sát với tình hình thực tế của địa phương nhằm ứng phó kịp thời, đạt hiệu quả với từng tình huống mà thiên tai gây ra.

b) Mục tiêu cụ thể

Kiên toàn Ban Chỉ huy phòng chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn (PCTT và TKCN) các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn để thống nhất công tác chỉ đạo, điều hành thực hiện nhiệm vụ phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn ở các cấp. Phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên Ban Chỉ huy PCTT và TKCN, bảo đảm chế độ thông tin, báo cáo kịp thời giữa Ban Chỉ huy PCTT và TKCN các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn;

Nâng cao năng lực ứng phó với các rủi ro do các hình thái thiên tai thường xuyên xảy ra: Giông lốc, sét, mưa lớn, lũ, lũ quét, sạt lở đất, hạn hán, rét hại, sương muối, động đất và các hiện tượng khí tượng thủy văn nguy hiểm khác.

Tuyên truyền phổ biến đến từng cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn và nhân dân biết mức độ nguy hiểm của thiên tai kết hợp với các hình thái thời tiết khác có thể gây ra trên địa bàn để từ đó có các phương pháp phòng tránh, sơ tán kịp thời. Nâng cao nhận thức của cộng đồng trong công tác quản lý rủi ro thiên tai, nhất là ứng phó kịp thời với những loại hình thiên tai có cấp độ mạnh và siêu mạnh có thể xảy ra trên địa bàn huyện.

Các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn thực hiện việc xây dựng phương án ứng phó với các loại hình và cấp độ rủi ro của thiên tai cụ thể, chi tiết sát thực tế địa phương mình, ngành mình; từ đó tổ chức thực hiện tốt phương án ứng phó cụ thể, có hiệu quả với các loại hình thiên tai theo cấp độ rủi ro, nhất là những

loại hình thiên tai có cấp độ mạnh, nguy hiểm có thể xảy ra trên địa tỉnh. Thực hiện có hiệu quả phương châm “4 tại chỗ”; hoàn thành việc di dời, sắp xếp và ổn định đời sống nhân dân vùng thường xuyên xảy ra thiên tai.

Đảm bảo giao thông được thông suốt trong mọi tình huống; hoàn thành hệ thống thông tin liên lạc từ cấp huyện đến cấp xã (hữu tuyến, vô tuyến, di động, lực lượng hỏa tốc).

Đảm bảo an toàn môi trường về đất, nước; an toàn vệ sinh dịch tễ, không chế dịch bệnh sau khi thiên tai đi qua.

Khắc phục và phục hồi kịp thời về sản xuất trên địa bàn tỉnh khi thiên tai qua đi; ổn định đời sống nhân dân trên địa bàn.

3.2. Phương châm ứng phó với thiên tai

Đảm bảo an toàn về người và tài sản của nhân dân, chủ động sơ tán dân ra khỏi vùng nguy hiểm, hạn chế thấp nhất mọi rủi ro gây ra.

Bảo vệ các công trình quan trọng về An ninh Quốc gia, phòng, chống thiên tai, công trình trọng điểm trên địa bàn huyện, đảm bảo các công trình giao thông, thông tin liên lạc hoạt động thông suốt.

Đảm bảo an ninh trật tự trong quá trình xử lý, ứng phó với rủi ro thiên tai.

Phối hợp chặt chẽ giữa Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện với các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn trong chỉ đạo, chỉ huy phòng chống, ứng phó thiên tai và tìm kiếm cứu nạn.

Huy động nguồn nhân lực, vật tư, phương tiện, nhu yếu phẩm cần thiết theo phương châm 4 tại chỗ để ứng phó với thiên tai.

Thông kê, đánh giá thiệt hại; bảo vệ môi trường, phục hồi sản xuất; cơ chế chính sách, hỗ trợ để khắc phục hậu quả, ổn định đời sống nhân dân sau thiên tai.

3.3. Xác định đối tượng, phạm vi tác động của các loại hình thiên tai theo cấp độ rủi ro thiên tai trên địa bàn.

3.3.1. Lốc, sét, mưa đá:

- Giông lốc, sét, mưa đá diễn ra vào các tháng đầu mùa mưa, tháng 3, 4, 5 với mức độ mạnh, xảy ra trên phạm vi rộng. Đây là loại hình thiên tai gây chết người, tóc mái, đổ nhà cửa, cây cối; gây thiệt hại nặng về sản xuất (Điển hình như trận mưa đá kèm gió lốc xảy ra vào ngày 08/6/2020 sét đánh làm 01 người chết và 01 người bị thương nặng ở bản Nà Đẳng xã Ta Ma huyện Tuần Giáo)

- Số trận giông lốc, sét, mưa đá xảy ra trên địa bàn huyện trung bình:

+ Giông lốc: 10÷15 trận/năm;

+ Sét: 10÷15 trận /năm (thường đi kèm mưa dông);

+ Mưa đá: 03÷05 cơn/năm.

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện.

3.3.2. Mưa lớn:

- Các hình thế gây mưa chủ yếu là do ảnh hưởng của lưỡi áp cao lục địa tăng cường hoặc suy yếu kết hợp hội tụ gió trên cao; rìa Tây Nam áp cao cận nhiệt đới kết hợp với hội tụ gió trên cao; áp thấp nóng phía tây. Rãnh áp thấp đi qua khu vực Bắc Bộ nối với vùng áp thấp phía Tây có xu hướng phát triển và mở rộng về phía Đông nam; rãnh thấp có trục Tây Bắc - Đông Nam; dải hội tụ nhiệt đới; rãnh thấp và áp cao lạnh lục địa tăng cường hoặc suy yếu; ảnh hưởng của hoàn lưu bão, áp thấp nhiệt đới. Gây mưa vừa, mưa to, có nơi mưa rất to.

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện (Năm 2020 từ ngày 19 đến 22 tháng 10 mưa lớn kéo dài trùng với thời điểm thu hoạch lúa Mùa gây thiệt hại nghiêm trọng về năng suất lúa tại nhiều xã trong huyện)

3.3.3. Lũ, ngập lụt:

- Do đặc điểm địa hình dốc, nên khi xảy ra mưa lớn kéo dài sẽ xảy ra ngập lụt trên các diện ở các vùng trũng thấp, ven suối làm gập úng lúa và hoa màu, của nhân dân trong huyện, thiệt hại lên đến hàng trăm triệu đồng.

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện (Mùa lũ năm 2020 trên địa bàn huyện xuất hiện muộn trong tháng 10 đã làm ảnh hưởng đến năng suất của lúa Mùa trên địa bàn các xã, thị trấn gây thiệt hại >70% = 253,21ha, thiệt hại từ 30 ÷ 70% = 14,5 ha).

3.3.4. Lũ quét:

- Lũ quét xảy ra hầu hết ở các xã, thị trấn trên địa bàn huyện.

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện.

3.3.5. Sạt lở đất, sụt lún đất do mưa lũ hoặc dòng chảy:

- Sạt lở đất, sụt lún thường xảy ra khi có mưa kéo dài, mưa lớn hoặc tạo lên dòng chảy xiết. Sạt lở, sụt lún thường diễn ra ở các vùng sườn núi, sườn đồi dốc, nền đất yếu không ổn định; các tuyến đường giao thông có địa hình cao.

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện (Năm 2020 tình trạng sạt lở xảy ra các các tuyến QL6, QL279, tuyến tỉnh lộ 140 Huổi Lóng đi Tòa Chùa và các tuyến liên xã, liên bản như: Tuyến Phiêng Pi - Trại Phong, Tuyến TT xã Nậm Din - Khua Trá, Tuyến Pú Nhung - Chu Lú - Ta Ma, Tuyến Mường Thín - Mường Mùn, Tuyến Huổi Nôm - Hua Chăn xã Chiềng Đông, Tuyến quốc lộ 6 - Huổi Cáy xã Mùn Chung, trung tâm xã Pú Xi - Thủy điện Long Tạo, Tuyến trung tâm xã Tênh Phong - Ngã ba Há Dừa - Xá Tụ)

3.3.6. Nắng nóng:

- Nắng nóng trên địa bàn huyện thường xuyên xảy ra vào các tháng 3 đến 8 hàng năm với nền nhiệt độ trong ngày từ 35⁰C ÷ 40⁰C

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện.

3.3.7. Hạn hán:

- Hạn hán thường xảy ra vào các tháng mùa khô trong năm như: Các tháng đầu năm từ tháng 1, 2, 3 và các tháng cuối năm từ tháng 10, 11, 12. Gần đây nhất,

vào những tháng cuối năm 2019, đầu năm và cuối năm 2020 trên địa bàn huyện hầu như không có mưa, mực nước tại các khe và sông suối xuống rất thấp.

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện.

3.3.8. Rét hại, sương muối:

- Khi nhiệt độ trung bình ngày và đêm xuống dưới 13⁰C được gọi là rét hại. Rét hại kèm sương muối thường xảy ra vào các tháng mùa đông do ảnh hưởng của các đợt không khí lạnh từ phía bắc.

- Vùng bị ảnh hưởng: Toàn huyện đặc biệt là các xã, Tỏa Tình, Tênh Phong, Phình Sáng, Ta Ma, Pú Xi, Mường Khong.

3.3.9. Động đất:

- Tuần Giáo nằm trên hệ thống đứt gãy Sơn La - Điện Biên - Lai Châu nên Tuần Giáo là một trong 7 vùng trọng điểm có nguy cơ phát sinh động đất tại khu vực Tây Bắc. 6 điểm còn lại là thành phố Sơn La, thị xã Lai Châu, thị trấn Mường La, thị xã Mường Lay, thành phố Điện Biên Phủ, thị trấn Tam Đường.

- Theo thống kê từ năm 2015 trở về trước, trung bình hàng năm Tuần Giáo xảy ra khoảng 2 - 5 trận động đất và dư chấn, điển hình:

+ Năm 1983, tại huyện Tuần Giáo cũng đã xảy ra trận động đất cấp 9 có cường độ 6,7 độ richter. Thời điểm này không gây thiệt hại lớn do chủ yếu nhà cửa tạm, cơ sở vật chất còn thô sơ.

+ Ngày 21/9/2015 tại huyện Tuần Giáo xảy ra động đất 3,6 độ richter;

- Từ năm 2016 đến năm 2019, trung bình hàng năm Điện Biên xảy ra khoảng 4-10 trận động đất:

+ Năm 2016 trên địa bàn huyện xảy ra 01 trận động đất có cường độ nhỏ

3.4. Xây dựng phương án ứng phó với các loại hình thiên tai tương ứng theo các cấp độ rủi ro thiên tai

Căn cứ vào các loại hình thiên tai và cấp độ rủi ro thường xảy ra trên địa bàn huyện. Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện đưa ra các biện pháp ứng phó như sau:

3.4.1. Biện pháp ứng phó với mưa lớn, lũ, lũ quét, ngập lụt, sạt lở đất do mưa hoặc dòng chảy:

- Cơ quan Thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện cập nhật kịp thời diễn biến của thời tiết về tình hình mưa, lũ từ đó chủ động tham mưu cho Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện ban hành công điện đến các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn về ứng phó với mưa lớn, lũ, ngập lụt, sạt lở đất với thời gian tối thiểu trước 24 giờ gồm:

- Chủ động sơ tán người, tài sản của nhà nước và nhân dân ra khỏi khu vực nguy hiểm, nơi không bảo đảm an toàn; tập trung triển khai các biện pháp bảo đảm an toàn cho người, đặc biệt đối tượng dễ bị tổn thương trong tình huống thiên tai khẩn cấp;

- Thực hiện biện pháp bảo đảm an toàn đối với nhà cửa, công sở, bệnh viện, trường học, kho tàng, công trình và cơ sở kinh tế, an ninh, quốc phòng;
- Chủ động thực hiện biện pháp bảo vệ sản xuất;
- Kiểm tra, phát hiện và xử lý sự cố công trình phòng, chống thiên tai, công trình trọng điểm về kinh tế - xã hội và an ninh, quốc phòng;
- Giám sát, hướng dẫn và chủ động thực hiện đồng bộ các biện pháp ngăn chặn người, phương tiện đi vào khu vực nguy hiểm trên sông, suối; các tuyến đường, ngầm tràn bị ngập sâu; khu vực có nguy cơ sạt lở đất...;
- Bảo đảm giao thông và thông tin liên lạc đáp ứng yêu cầu chỉ đạo, chỉ huy phòng, chống thiên tai;
- Thực hiện hoạt động tìm kiếm cứu nạn theo phương châm “Cứu người trước cứu tài sản sau”, cứu chữa người bị thương, hỗ trợ lương thực, thuốc men chữa bệnh, nước uống và nhu yếu phẩm khác tại khu vực xảy ra thiên tai, vùng bị chia cắt, khu vực ngập lụt nghiêm trọng và địa điểm sơ tán;
- Bảo đảm an ninh, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ tài sản của nhà nước và nhân dân tại khu vực xảy ra thiên tai;
- Huy động khẩn cấp về nhân lực, vật tư, phương tiện, trang thiết bị, nhu yếu phẩm để kịp thời ứng phó với thiên tai; về nhân lực, phương tiện, thiết bị do các lực lượng vũ trang trên địa bàn đảm nhận; về vật tư huy động tại các kho vật tư dự trữ của tỉnh và tại các kho của huyện, xã;
- Khôi phục và phục hồi sản sản xuất; nhanh chóng khắc phục ô nhiễm môi trường, dập dịch, khống chế dịch bệnh tuyệt đối không được để dịch bệnh bùng phát; ổn định đời sống nhân dân ngay sau khi thiên tai đi qua.

3.4.2. Biện pháp ứng phó với hạn hán:

Cơ quan Thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện cập nhật kịp thời các bản tin dự báo, cảnh báo về thời tiết, khí tượng, thủy văn chủ động tham mưu cho Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện ban hành công điện đến các cơ quan, đơn vị các xã, thị trấn về tình hình thiếu nước gây hạn hán để từ đó có phương án điều chỉnh cơ cấu cây trồng, vật nuôi, cơ cấu mùa vụ phù hợp với tình hình cụ thể:

- Quản lý chặt chẽ nguồn nước, áp dụng các biện pháp tưới tiết kiệm, ưu tiên đảm bảo cấp đủ nước sinh hoạt cho người và gia súc; sử dụng nước tiết kiệm, chống thất thoát nước;
- Tiến hành nạo vét hệ thống kênh, mương, hệ thống các trục kênh tưới tiêu kết hợp đảm bảo thông thoáng; tính toán có thể lắp đặt máy bơm dã chiến, các cọn nước tại những vị trí thuận lợi về nguồn nước để nâng cao năng lực cấp nước cho diện tích đã gieo cấy.

3.4.3. Biện pháp ứng phó với rét hại, sương muối:

Cơ quan Thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện chủ động cập nhật các bản tin dự báo, cảnh báo thời tiết chủ động tham mưu cho Ban Chỉ huy

PCTT-TKCN huyện ban hành công điện đến các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn về ứng phó với thiên tai rét hại, sương muối để chủ động phòng tránh gồm:

- Triển khai đồng bộ các biện pháp chống rét cho người đặc biệt cho đối tượng dễ bị tổn thương như: người cao tuổi, người khuyết tật, trẻ em và phụ nữ đang mang thai hoặc đang nuôi con dưới 12 tháng tuổi, người bị bệnh hiểm nghèo và người nghèo.

- Triển khai các biện pháp bảo vệ gia súc, gia cầm và cây trồng; nghiên cứu đề xuất chuyển đổi giống cây trồng, vật nuôi thích nghi với điều kiện thời tiết khắc nghiệt;

- Sẵn sàng triển khai phương án khắc phục và phục hồi sản xuất sau thiên tai (chuẩn bị đủ cơ sở về giống cây trồng vật nuôi).

3.4.4. Biện pháp ứng phó với nắng nóng, lốc, sét, mưa đá:

- Cơ quan Thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện chủ động cập nhật các bản tin dự báo, cảnh báo thời tiết chủ động tham mưu cho Ban Chỉ huy PCTT-TKCN huyện ban hành các công điện đến các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn về ứng phó với thiên tai nắng nóng, lốc, sét, mưa đá để chủ động phòng tránh;

- Căn cứ vào tính chất và diễn biến thực tế của từng loại thiên tai, Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện chỉ đạo Ban Chỉ huy PCTT&TKCN các xã, thị trấn triển khai biện pháp ứng phó phù hợp với từng tình huống thiên tai.

3.4.5. Động đất:

- Khi nhận được tin động đất từ Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh cơ quan thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tổ chức trực ban 24/24h thông báo cho các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn căn cứ theo tình hình thực tế khẩn trương triển khai Phương án, kế hoạch phòng, chống, ứng phó với động đất trên địa bàn huyện. Ban Chỉ huy PCTT&TKCN các xã, thị trấn có trách nhiệm sử dụng mọi phương tiện, thiết bị thông tin hiện có để thông báo kịp thời đến cộng đồng dân cư trong khu vực bị ảnh hưởng để chủ động phòng, tránh, đồng thời cập nhật tình hình báo cáo về Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện.

- Khi kết thúc trận động đất Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh có văn bản chỉ đạo các địa phương kiểm tra rà soát đánh giá thiệt hại, tổng hợp báo cáo theo Quy định đồng thời chỉ đạo tổ chức thăm hỏi, chia sẻ tới các hộ dân nơi xảy ra thiệt hại để người dân yên tâm lao động, sản xuất.

3.5. Trách nhiệm ứng phó thiên tai theo cấp độ rủi ro thiên tai

3.5.1. Thiên tai cấp độ 1

a) Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Trưởng Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn cấp xã:

- Có trách nhiệm trực tiếp chỉ huy, huy động nguồn lực tại chỗ để ứng phó kịp thời ngay khi thiên tai xảy ra; báo cáo và chịu trách nhiệm thực hiện chỉ đạo, chỉ huy của các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên.

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã được quyền huy động các nguồn lực sau để ứng phó thiên tai:

+ Lực lượng xung kích, Dân quân tự vệ, công an xã, thanh niên, các tổ chức, cá nhân trên địa bàn và các tổ chức, cá nhân tình nguyện;

+ Vật tư dự trữ do nhân dân chuẩn bị; vật tư, trang thiết bị, phương tiện của cấp xã và tổ chức, cá nhân trên địa bàn.

- Các lực lượng tham gia ứng phó thiên tai trên địa bàn cấp xã phải phối hợp chặt chẽ theo sự chỉ huy của Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã hoặc người được ủy quyền.

- Trong trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của cấp xã, Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã đề nghị Ủy ban nhân dân, Ban Chỉ huy PCTT&TKCN cấp huyện hỗ trợ.

b) Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Trưởng ban Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn cấp huyện:

- Có trách nhiệm trực tiếp chỉ huy và huy động nguồn lực theo thẩm quyền để ứng phó thiên tai trong trường hợp thiên tai cấp độ 1 xảy ra trong phạm vi từ hai xã trở lên hoặc khi nhận được yêu cầu trợ giúp của Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp xã; chịu trách nhiệm thực hiện chỉ huy, chỉ đạo của các cơ quan chỉ đạo phòng chống thiên tai cấp trên.

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện được quyền huy động các nguồn lực sau để ứng phó thiên tai:

+ Công an huyện, xã, quân sự huyện, dân quân tự vệ, thanh niên, các tổ chức, cá nhân trên địa bàn và các tổ chức, cá nhân tình nguyện;

+ Vật tư, trang thiết bị, phương tiện của cấp huyện và các tổ chức, cá nhân trên địa bàn.

3.5.2. Thiên tai cấp độ 2

a) Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Trưởng ban Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn huyện:

* Trách nhiệm:

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Trưởng ban Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện thực hiện chỉ đạo, chỉ huy của các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên, trực tiếp chỉ đạo các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn trên địa bàn triển khai ứng phó thiên tai; huy động nguồn lực theo thẩm quyền để ứng phó kịp thời, phù hợp với diễn biến thiên tai tại địa phương; báo cáo và chịu trách nhiệm thực hiện chỉ đạo của Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh và các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên;

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Trưởng ban Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện tổ chức thực hiện tốt công tác khắc phục hậu quả thiên tai trên địa bàn theo quy định;

- Chủ tịch Ủy ban dân dân, Trưởng ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện chỉ đạo công tác tổng hợp thiệt hại, khắc phục kịp thời hậu quả thiên tai, khôi phục, phục hồi sản xuất, đảm bảo an ninh trật tự, khắc phục ô nhiễm môi trường, không chế dịch bệnh, ổn định đời sống nhân dân khi thiên tai đi qua; báo cáo, đề suất Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh và các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên để phục vụ công tác chỉ đạo, khắc phục.

* Quyền hạn:

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện được huy động lực lượng, vật tư, phương tiện, trang thiết bị, nhu yếu phẩm của tổ chức, các nhân trên địa bàn theo thẩm quyền để phục vụ ứng phó thiên tai và cứu trợ khẩn cấp;

- Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện được huy động dân quân tự vệ, thanh niên, các tổ chức, cá nhân, lực lượng tìm kiếm cứu nạn, lực lượng vũ trang địa phương và các tổ chức, cá nhân tình nguyện trên địa bàn;

- Trong trường hợp vượt quá khả năng ứng phó của cấp huyện, Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Trưởng ban Ban Chỉ PCTT&TKCN cấp huyện báo cáo, đề nghị Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh và các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên hỗ trợ.

b) Chủ tịch Ủy ban nhân dân, Trưởng ban Ban Chỉ huy phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn cấp xã:

Tổ chức thực hiện ứng phó với thiên tai cấp độ 2 xảy ra trên địa bàn theo thẩm quyền; tuân thủ sự chỉ huy của cơ quan cấp trên; hướng dẫn và tổ chức sơ tán người đến nơi an toàn; Chủ tịch Ủy ban nhân dân cấp huyện quyết định tổ chức cưỡng chế sơ tán trường hợp tổ chức, cá nhân không tự giác chấp hành chỉ đạo, chỉ huy, hướng dẫn sơ tán phòng, tránh thiên tai vì mục đích an toàn cho người.

IV. PHÂN CÔNG TRÁCH NHIỆM TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Để chủ động, sẵn sàng ứng phó với mọi tình huống thiên tai có thể xảy ra trên địa bàn huyện, với phương châm “04 tại chỗ” đáp ứng mục tiêu “ứng phó kịp thời, khắc phục khẩn trương và hiệu quả”, giảm thấp nhất thiệt hại về người, tài sản của nhà nước và nhân dân; phát triển bền vững kinh tế - xã hội; ổn định chính trị, an ninh - quốc phòng, an toàn xã hội. UBND huyện phân công nhiệm vụ cụ thể cho các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn như sau:

1. Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Là cơ quan thường trực của Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện, tham mưu UBND huyện kiện toàn bộ máy Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện và xây dựng Kế hoạch, các phương án trọng điểm xung yếu (nếu có);

- Đôn đốc các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn xây dựng kế hoạch, phương án ứng phó với thiên tai tương ứng với cấp độ rủi ro thiên tai theo quy định tại quyết định số 44/2014/QĐ-TTg ngày 15/8/2014 của Thủ tướng chính phủ. Kiểm tra công tác triển khai thực hiện các biện pháp phòng chống và khắc phục hậu

quả thiên tai lũ lụt. Là đầu mối điều phối các quan hệ và phối hợp giữa các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn trên địa bàn huyện trong công tác PCTT&TKCN;

- Tham mưu UBND huyện thực hiện tốt các yêu cầu, nhiệm vụ do Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh và các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên giao;

- Trên cơ sở quy trình điều tiết của các hồ chứa, các công trình thủy lợi do UBND tỉnh phê duyệt, chỉ đạo các đơn vị quản lý các hồ chứa, các công trình thủy lợi xây dựng cụ thể hóa quy trình điều tiết các hồ chứa, các công trình thủy lợi, quy trình xả đệm trước khi xuất hiện có mưa lũ, nhằm bảo đảm an toàn các hồ chứa, các công trình thủy lợi nhưng vẫn đảm bảo quy trình tích trữ nước và vận hành phục vụ cho sản xuất nông nghiệp;

- Bố trí, phân nhân lực tại đơn vị và chỉ đạo Ban Chỉ huy PCTT&TKCN các xã, thị trấn thường trực 24/24 giờ 10 khi có những tình thế thiên tai bất thường xảy ra, đặc biệt trong thời gian từ ngày 05/5 ÷ 31/; khai thác và cập nhật kịp thời những thông tin về tình hình diễn biến của khí tượng, thủy văn để tham mưu cho Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện ban hành Công điện để chỉ đạo, thực hiện các nhiệm vụ trong phạm vi, lĩnh vực phòng chống thiên tai;

- Phối hợp với các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn đề xuất phương án, giải pháp kỹ thuật, kiểm tra xử lý các sự cố hư hỏng các công trình hạ tầng trên phạm vi toàn huyện bị thiệt hại do thiên tai như: Giao thông, thủy lợi, NSH, Trường học, Y Tế...; Kiểm kê phương tiện, trang thiết bị, vật tư phòng chống thiên tai của các cơ quan, đơn vị được giao quản lý để nắm bắt và có kế hoạch điều động phương tiện, trang thiết bị, vật tư phòng chống thiên tai khi cần thiết;

- Tổng hợp tình hình công tác PCTT&TKCN trên địa bàn huyện, báo cáo kịp thời và đúng thời gian theo quy định;

- Chủ động tham mưu đề xuất phương án khắc phục hậu quả thiên tai xảy ra trên địa bàn với UBND huyện và Ban Chỉ huy PCTT&TKCN tỉnh và các cơ quan phòng chống thiên tai cấp trên; Xây dựng kế hoạch phục hồi sản xuất, ổn định đời sống nhân dân.

2. Ban chỉ huy quân sự huyện

- Làm nhiệm vụ thường trực về ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn trên phạm vi toàn huyện; phối hợp với cơ quan thường trực Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện và các cơ quan, đơn vị liên quan chuẩn bị phương án, kế hoạch luyện tập, diễn tập; Chuẩn bị lực lượng, rà soát phương tiện, vật tư tìm kiếm cứu nạn, sẵn sàng ứng cứu, tìm kiếm cứu nạn khi có lệnh; Đảm bảo an ninh, trật tự, an toàn xã hội khi có thiên tai xảy ra.

- Hiệp đồng với các cơ quan, đơn vị chỉ đạo Ban chỉ huy quân sự các xã, thị trấn trên địa bàn tham gia công tác phòng chống thiên tai và công tác cứu nạn cứu hộ, khắc phục hậu quả thiên tai trên địa bàn huyện đảm bảo về quân số, phương tiện.

3. Công an huyện

- Phối hợp với các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn trong huyện lập kế hoạch về xây dựng lực lượng an ninh, trật tự bảo vệ các công trình an ninh quốc gia như: Kè, cống, hồ đập và các công trình dân sinh kinh tế quan trọng và phương án bảo vệ an ninh trật tự, an toàn xã hội trên địa bàn huyện trong suốt mùa mưa lũ, chống sự phá hoại của các thế lực thù địch;

- Xây dựng và chỉ đạo công an các xã, thị trấn có kế hoạch cụ thể về phân luồng giao thông trong khi xảy ra mưa lũ, lũ quét, sạt lở đất tránh không xảy ra tình trạng ách tắc giao thông khi có thiên tai xảy ra;

- Xây dựng phương án cụ thể cho công tác phòng chống tội phạm phá hoại hệ thống hồ đập, nhất là hệ thống hồ đập có dung tích lớn có sức tàn phá mạnh nhằm triệt hại về kinh tế, rối loạn về an ninh quốc phòng gây thiệt hại nặng nề về người và tài sản của nhà nước và nhân dân trên địa bàn huyện;

4. Phòng Kinh tế - Hạ tầng

- Chuẩn bị phương tiện, lực lượng đảm bảo giao thông trên các tuyến giao thông chính trong mọi tình huống khi xảy ra thiên tai, lũ, lũ quét, sạt lở đất; Phối hợp với UBND các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn tổ chức kiểm tra xác định các điểm có nguy cơ cao gây ách tắc giao thông, các công trình giao thông như cầu, cống, ngầm..., có kế hoạch sửa chữa trước mùa mưa lũ và có phương pháp chuẩn bị đủ nhân lực, thiết bị, vật tư huy động máy móc đảm bảo giao thông khi có thiên tai xảy ra;

- Phối hợp với Công an huyện có phương án phân luồng giao thông phù hợp trong trường hợp xảy ra ách tắc giao thông kéo dài trên các tuyến đường do huyện quản lý;

5. Phòng Văn hóa và thông tin, Trung tâm Văn hóa - Truyền thanh - Truyền hình

Thực hiện chế độ phát tin cảnh báo, thông báo, truyền tin khi xảy ra thiên tai theo quy định, thực hiện các chương trình chuyên đề về phòng, chống, ứng phó thiên tai, hiểm họa thiên tai.

6. Phòng Lao động - Thương binh và Xã hội

Tham mưu, tổ chức thực hiện tốt các chính sách của Chính phủ, của tỉnh và huyện về hỗ trợ đối với các gia đình có người chết, bị thương, nhà cửa bị sập đổ... Hướng dẫn UBND các xã, thị trấn giải quyết các chính sách, chế độ trợ giúp đột xuất cho các đối tượng bị ảnh hưởng bởi thiên tai theo quy định hiện hành.

7. Phòng Y tế, Trung tâm Y tế huyện

Chuẩn bị thuốc và dụng cụ y tế, lực lượng y, bác sỹ, phòng ngừa dịch bệnh, chỉ đạo hệ thống Trạm Y tế sơ, cấp cứu thương vong, phòng ngừa dịch bệnh bảo đảm vệ sinh an toàn thực phẩm, khắc phục hậu quả thiên tai. Xây dựng phương án của ngành để tham gia ứng phó, khắc phục hậu quả thiên tai, ứng phó với các tình huống thiên tai xảy ra.

8. Phòng Tài nguyên và Môi trường

Xây dựng phương án, kế hoạch bảo vệ môi trường trước, trong và sau thiên tai xảy ra, đảm bảo an toàn về vệ sinh môi trường trên địa bàn huyện; Lập kế hoạch thanh tra, kiểm tra việc khai thác tài nguyên khoáng sản trên các sông, suối để không ảnh hưởng đến việc thoát lũ, xói lở bờ sông, bờ suối, an toàn công trình hạ tầng khác...; Đề xuất UBND huyện những giải pháp để xử lý, khắc phục tình trạng ô nhiễm môi trường, nguồn nước khi xảy ra thiên tai

9. Phòng Tài chính - Kế hoạch:

Tham mưu Ủy ban nhân dân huyện, Ban Chỉ huy PCTT&TKCN huyện về nguồn ngân sách phục vụ việc ứng cứu, khắc phục hậu quả do thiên tai gây ra. Phối hợp với phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tham mưu UBND huyện phân bổ Nguồn kinh phí dự phòng huyện và các nguồn kinh phí hợp pháp khác cho hoạt động tìm kiếm cứu nạn, cứu hộ trong kế hoạch hàng năm và đột xuất của huyện.

Chủ trì phối hợp với các đơn vị liên quan tổng hợp đề xuất các dự án đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng phòng chống thiên tai để bảo vệ dân cư, các công trình hạ tầng kỹ thuật và dự án khác trong kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025 và hàng năm trình UBND huyện xem xét.

10. Phòng Giáo dục và Đào tạo

Thực hiện lồng ghép kiến thức phòng, chống thiên tai vào chương trình các cấp học; Chỉ đạo lập quy hoạch xây dựng các trường học, cơ sở giáo dục, đào tạo kết hợp phòng, chống thiên tai phù hợp với đặc điểm thiên tai của trường, từng xã để bảo đảm an toàn cho người và công trình.

11. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam huyện, Hội Chữ thập đỏ huyện và các tổ chức đoàn thể: Lập kế hoạch hỗ trợ để ổn định đời sống sinh hoạt của nhân dân trong vùng bị thiên tai.

12. Các thành viên Ban Chỉ huy PCTT và TKCN huyện

Trực tiếp xuống địa bàn được phân công phụ trách để kiểm tra công tác chuẩn bị phòng, chống, ứng phó trước khi thiên tai xảy ra. Chủ trì phối hợp cùng Văn phòng Ban Chỉ huy Phòng, chống thiên tai và Tìm kiếm cứu nạn huyện và các cơ quan, đơn vị liên quan thành lập Đoàn kiểm tra công tác phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn tại một số xã trọng điểm.

13. Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn

- Kiện toàn Ban Chỉ huy PCTT&TKCN cấp xã để thống nhất công tác chỉ đạo, điều hành thực hiện nhiệm vụ PCTT&TKCN ở các xã, thị trấn. Phân công nhiệm vụ cụ thể cho từng thành viên Ban Chỉ huy PCTT&TKCN, bảo đảm chế độ thông tin, báo cáo kịp thời giữa Ban Chỉ huy PCTT-TKCN các cấp, các ngành

- Cập nhật, bổ sung và hoàn chỉnh các kế hoạch, phương án phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn tại địa phương mình. Chuẩn bị lực lượng, phương tiện, trang thiết bị sẵn sàng để huy động ứng cứu kịp thời khi xảy ra thiên tai nhằm giảm thiểu thiệt hại đến mức thấp nhất.

- Lồng ghép nội dung chương trình phòng, chống thiên tai và tìm kiếm cứu nạn trong quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương mình.

- Thường xuyên kiểm tra các vị trí xung yếu trên địa bàn để đề xuất giải pháp phòng ngừa và ứng phó nhằm đảm bảo an toàn tính mạng và tài sản cho người dân và Nhà nước.

- Tổ chức lực lượng trực ban 24h/24h theo quy định và phối hợp với các đơn vị quản lý hồ, đập để điều tiết, giảm lũ, xả lũ hợp lý nhằm đạt hiệu quả cao nhất trong việc phòng, chống úng ngập, lũ lụt.

- Có kế hoạch hiệp đồng với các đơn vị lân cận về nhu yếu phẩm, phương tiện cứu hộ, cứu nạn...khi có tình huống thiên tai xảy ra, để kịp thời ứng cứu.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Ủy ban nhân dân huyện yêu cầu các cơ quan, đơn vị, các xã, thị trấn căn cứ chức năng, nhiệm vụ của đơn vị mình tiến hành xây dựng và triển khai thực hiện phương án ứng phó với thiên tai theo các cấp độ rủi ro thiên tai trên địa bàn kịp thời, hiệu quả nhằm giảm thiểu tới mức thấp nhất thiệt hại về người và tài sản của Nhà nước và của nhân dân./.

CHỦ TỊCH

Vũ Văn Đức